

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.fma.fpm@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Krishantering och ändrade rörelse regler för försäkringsföretag (SOU 2025:97)

(Ert dnr Fi2025/01786)

Revisorsinspektionen har, utifrån de intressen som myndigheten har att beakta, ägnat särskilt fokus åt frågan om den granskning revisorn har att utföra. I detta sammanhang närmare bestämt de bestämmelser i det remitterade förslaget som berör revisorns revision av balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten.

Sammanfattning

Revision är en oberoende granskning som ska ge externa intressenter, som till exempel myndigheter, tillgång till kvalitetssäkrad information och korrekta beslutsunderlag.

Mot den bakgrunden är Revisorsinspektionen positivt inställd till förslagen i betänkandet *att* balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten, på både nivån för enskilda företag och i förekommande fall på gruppnivå, ska vara föremål för revision, *att* revisorn ska utarbeta en rapport med en beskrivning av revisionen och dess resultat *och att* försäkringsföretaget ska lämna in revisorns rapport till Finansinspektionen tillsammans med solvens- och verksamhetsrapporten.

Revisorsinspektionen lämnar i detta remissyttrande synpunkter att beakta i det fortsatta beredningsarbetet gällande förslagen i betänkandet avseende hur revisionen ska utföras och av vem.

Revisorsinspektionen ställer sig tveksam till förslaget att Finansinspektionen ska ges bemyndigande att meddela föreskrifter om kraven för revisionen enligt försäkringsrörelselagen.

När benämningen försäkringsföretag används i yttrandet avses såväl försäkrings- som återförsäkringsföretag och försäkrings- och återförsäkringsgrupper.

Hur revisionen ska utföras

Enligt 16 kap. 2 d § första stycket förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen ska revisionen göras enligt de standarder som antagits med stöd av artikel 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (det s.k. revisorsdirektivet) samt med iakttagande av de skyldigheter för revisorer som framgår av 17 kap. 12 § försäkringsrörelselagen.

Revisorsinspektionen vill påminna om att europeiska kommissionen emellertid inte har antagit några internationella revisionsstandarder i enlighet med artikel 26 revisorsdirektivet. Därför gäller det som framgår av andra stycket samma artikel, dvs. att medlemsländerna får tillämpa nationell revisionsstandard. I Sverige ska revision utföras enligt god revisorssed och god revisionssed. Grundläggande regler om revision för försäkringsföretag finns i tillämpliga associationsrättsliga lagar.

Mot denna bakgrund är Revisorsinspektionen tveksam till att i lagtext hänvisa till revisorsdirektivet. Såväl då bestämmelsen är svårläst rent författningstekniskt, men framför allt eftersom några sådana standarder inte har beslutats av kommissionen och bestämmelsen därför i sak blir missvisande. Revisorsinspektionen förordar att bestämmelsen i stället tar ledning i associationsrättens reglering av hur revisionen ska utföras.

Även associationsrättens¹ bestämmelser avseende revision har sin grund i ovan nämnda direktiv. Eftersom det bör krävas att revisionen utförs av en kvalificerad revisor (se nedan i detta remissvar), föreslår Revisorsinspektionen att 16 kap. 2 d § första stycket ges följande lydelse.

¹ Se t.ex. 9 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) och 8 kap. 3 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver, samt med iakttagande av de skyldigheter för revisorer som framgår av 17 kap. 12 §.

Till det fortsatta beredningsarbetet vill Revisorsinspektionen framhålla att det följer av god revisionssed att de internationella revisionsstandarderna ISA 200-899 tillämpas vid utförande av revisionsuppdrag. Vid revision av en särskild del i en finansiell rapport, såsom en balansräkning i solvens- och verksamhetsrapporten, är revisionsstandarden ISA 805 *Särskilda överväganden – revisioner av enskilda finansiella rapporter och särskilda delar, konton eller poster i en finansiell rapport* tillämplig.

Om den särskilda delen i en finansiell rapport upprättas enligt ett ramverk för särskilt syfte, såsom Solvens II-regelverket får anses utgöra, är även revisionsstandarden ISA 800 *Särskilda överväganden – revisioner av finansiella rapporter upprättade enligt ramverk för särskilt syfte* tillämplig för revisionen. Med ramverk för särskilt syfte avses ett ramverk för finansiell rapportering som är utformat för att tillgodose särskilda användares behov av finansiell information, såsom exempelvis i en myndighets tillsynsverksamhet.

I 19 kap. 56 c § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen anges att bestämmelserna i 16 kap. 2 c och 2 d §§ och 9 § 3 om revisionskrav ska gälla i tillämpliga delar. Revisorsinspektionen uppmärksammar att hänvisningen till 16. kap. 9 § 3 eventuellt har blivit felaktig.

Vem ska utföra revisionen - revisorns kompetens och erfarenhet

Genom artikel 1.26 i ändringsdirektivet (2025/2/EU) införs artikel 51a.4 i Solvens II-direktivet (2009/138/EG). Av den nya artikeln 51a.4 framgår att revisionen ska utföras av en lagstadgad revisor eller ett revisionsföretag.

I skälen för utredningens förslag och bedömning framgår på sidan 1225 att kraven på revisorn enligt den nya artikeln 51a.4 bör framgå av lag. Det anges även att “det är rimligt att samma revisor som utför granskningen av den finansiella redovisningen också kan granska balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten”.

Revisorsinspektionen kan inte utläsa att artikel 51a.4 i Solvens II-direktivet har införts i betänkandets förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen.

Revisorsinspektionen föreslår därför att ett ytterligare stycke bör tillfogas 16 kap. 2 d § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen. I detta stycke bör det hänvisas till befintliga bestämmelser om revisorns kompetenskrav i 11 kap. 12 §, 12 kap. 43 § och 13 kap. 18 § försäkringsrörelselagen.

Revisorsinspektionen instämmer i bedömningen i betänkandet att revisionen rimligen bör utföras av samma revisor som utför granskningen av den finansiella redovisningen, dvs. försäkringsföretagets fullständiga finansiella rapporter i form av försäkringsföretagets års- och koncernredovisning, och som är vald av försäkringsföretagets stämma. Anledningen till detta är att revisionen av balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten kräver en fullständig revision enligt god revisorssed och god revisionssed. Anlitande av en annan revisor riskerar att åsamka försäkringsföretaget en oproportionerligt stor ökning av revisionskostnaderna. När samma revisor anlitas kan revisorn till viss del återropa sin granskning av försäkringsföretagets års- och koncernredovisning, och den förståelse för företaget och dess miljö, däribland dess interna kontroll, som revisorn införskaffar genom det sedvanliga revisionsarbetet. Revisorn får genom sin granskning av försäkringsföretagets års- och koncernredovisning även revisionsbevis avseende poster som förekommer i båda rapporterna (om än i förekommande fall med olika värden) samt information som rör den allmänna kvaliteten i räkenskapsmaterialet.

Mot bakgrund av detta anser Revisorsinspektionen att det är bra att 16 kap. 2 d § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen är utformad på ett sätt som möjliggör att revisionen av balansrapporten i solvens- och verksamhetsrapporten kan utföras av den revisor som utför granskningen av den finansiella redovisningen.

Finansinspektionens möjlighet att meddela föreskrifter om kraven för revision

I 7 kap. 2 § 73 förslaget till förordning om ändring i försäkringsrörelseförordningen ges Finansinspektionen i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) möjlighet att meddela föreskrifter om *kraven för revisionen* [Revisorsinspektionens kurs.] enligt 16 kap. 2 c och 2 d §§, dvs. revisionen av balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten.

Förslaget att Finansinspektionen ska ges ett bemyndigande att föreskriva om revision reser vissa frågor av principiellt slag. Regler om revision och om revisorns skyldighet regleras i dag i tillämplig associationsrättslig lag². Där hittas grundläggande bestämmelser

² Se t.ex. 9 kap. aktiebolagslagen och 8 kap. lagen om ekonomiska föreningar.

om t.ex. val av revisor, kompetenskrav, revisorns mandattid, vilka uttalanden som ska göras i revisionsberättelsen och om tystnadsplikt. Den associationsrättsliga regleringen har emellertid när det gäller själva utförandet av revisionen mer karaktär av ramlag och ges sitt närmare innehåll genom god revisorssed och god revisionssed.³ Revisorsinspektionen är regeringens expertmyndighet i frågor om revisorer och revision och har i uppgift att ansvara för att de goda sederna utvecklas på ett ändamålsenligt sätt.⁴

Revisorsinspektionen har inte något att invända mot att Finansinspektionen ges föreskriftsrätt om försäkringsföretagens rapportering och att en revisorsrapport ska fogas till solvens- och verksamhetsrapporten. Men mot bakgrund av den nuvarande ordningen med en ramlagstiftning som ges sitt närmare innehåll genom de goda sederna är Revisorsinspektionen inte övertygad om det lämpliga i att ge Finansinspektionen en föreskriftsrätt som går utöver detta. Bemyndigandet skulle därför kunna begränsas till att behandla t.ex. att försäkringsföretagen ska tillse att revision sker och tidpunkter för *när* solvens- och verksamhetsrapporten inklusive revisionsrapport ska ges in till myndigheten. Föreskriftsrätten bör dock inte omfatta *hur* revisionen ska utföras.

Tillräckliga tidsfrister

Revisorsinspektionen ser slutligen positivt på det som kommer till uttryck i beaktandesatsen 38 i ändringsdirektivet (2025/2/EU), i vilket framgår att försäkringsföretagen bör få tillräckligt med tid för att utarbeta reviderade rapporter.

Även ur revisorernas synvinkel är det väsentligt med rimliga tidsfrister, det borgar både för hög kvalitet i revisionen och rimlig arbetsbelastning i revisionsbranschen. För den fortsatta beredningen understryker Revisorsinspektionen därför behovet av tillräckliga tidsfrister för revision av balansräkningen i solvens- och verksamhetsrapporten.

Revisorsinspektionen utvecklar gärna det som sägs ovan och står i övrigt till förfogande för vidare diskussioner.

³ Se t.ex. 9 kap. 3 § aktiebolagslagen och 8 kap. 3 § lagen om ekonomiska föreningar.

⁴ Se 3 § första stycket 4 revisorslagen (2001:883).

Beslut om detta yttrande har fattats av tf. myndighetschefen Anders Ahlgren i närvaro av chefsrevisorn Anna-Karin Brusk Rönnqvist, revisionsdirektören Carolin Blomberg samt avdelningsdirektören Jenny Stenhammar Gothnier som har föredragit ärendet.

Anders Ahlgren

Jenny Stenhammar Gothnier